

JACK COX:
**"KLEINE VERANDERINGEN,
GROTE GEVOLGEN."**

Jack Cox schrijft boek over de Vlindereconomie

Van groei naar ontwikkeling

Wat een prachtig samenspel ontvouwt zich als je beroemdheden op het gebied van economie, geschiedenis en politiek bij elkaar brengt. In *Vlindereconomie* laat ondernemer en financieel expert Jack Cox zien dat een duurzame financiële toekomst mogelijk is door de werken van Thomas Piketty, Kate Raworth en Rutger Bregman samen te brengen met de ideeën van Nelson Mandela, Hyman Minsky en Gunter Pauli.

TEKST MARJOLEIN WESTERTERP | BEELD SACHA RULAND

“Alles in de natuur staat met elkaar in verbinding. Deze verbondenheid is ook zichtbaar in de Afrikaanse filosofie van Ubuntu, die stelt dat ieder mens alleen bestaat door anderen. Het resultaat van deze samensmelting is een compositie, de vlindereconomie, die ons in staat stelt om de aarde met een gerust hart over te dragen aan de volgende generatie”, zegt Cox.

In de levenscyclus van de prachtige vlinder zag Jack Cox vanuit zijn expertise, de financiële wereld, een analogie en oplossing voor de huidige samenleving. We worstelen met de gevolgen van de economische crisis van 2008, we zien een steeds grotere aandacht voor het ik in plaats van het wij en we hebben te maken met de implicaties van het Klimaatakkoord van Parijs, de opmaat voor de klimaattransitie.

“Problemen lossen zich niet vanzelf op en om oplossingen te kunnen realiseren zullen we een aantal bakens moeten verzetten en de focus verschuiven van groei naar ontwikkeling, van economie naar ecologie. Momenteel wordt duurzaamheid enkel en alleen bekeken vanuit de kant van de producent. Echter aan elke transactie is een financiële component gekoppeld. Hoe duurzaam is deze nu eigenlijk?”

SCHULDENBERG

Cox wijst op de totale wereldwijde schuldenberg die inmiddels drie keer

zo groot is als het wereldwijde bruto binnenlands product. “Het beoordelen van de hoogte van onze schuld koppelen we in de praktijk aan vaste verhoudingen. Dit zorgt ervoor dat bij een hoger bbp landen steeds meer schuld kunnen creëren zonder dat de verhoudingen veranderen. Kunnen we dit blijvend doen? Kunnen we in absolute zin steeds hogere schulden aangaan alleen omdat onze economie groeit?”, zo vraagt Cox zich af.

“Het aangaan van schulden is niets anders dan een deel van de toekomst naar het heden halen. Dit is geen probleem als we in een onbeperkte en onbegrensde wereld zouden leven. Echter, onze omgeving is beperkt. We hebben maar één planeet waarop onze economische activiteiten kunnen plaatsvinden.”

Met weinig fantasie kun je volgens Cox de overeenkomst zien tussen het economisch gedrag van de mens (we willen steeds meer en meer en meer) en de leefwijze van de rups die zich volvreet tot hij niet meer kan. “Totdat hij uiteindelijk via de popfase transformeert van een dikke kruiper tot een prachti-

“EARTH OVERSHOOT DAY IS DE DAG IN EEN JAAR DAT DE MENSHEID WERELDWIJD EVENVEEL GRONDSTOFFEN EN VOEDINGSWAREN HEEFT VERBRIJKT ALS DE AARDE IN ÉÉN JAAR TIJD KAN LEVEREN”

ge, elegant fladderende vlinder. Wij consumeren en consumeren, maar vergeten vooralsnog te transformeren naar een vlinder. We vergeten dat we moeten gaan van groei naar ontwikkeling.”

ECOLOGISCHE VOETAFDruk

Cox geeft aan dat de Ecologische Voetafdruk een methode is die laat zien in hoeverre we ons duurzaam kunnen ontwikkelen. “Op een wijze die de behoeften van huidige generaties vervult, zonder daarbij de mogelijkheid voor toekomstige generaties om in hun behoeften te voorzien aan te tasten. Met de wereldwijde Ecologische Voetafdruk kun je de *Earth Overshoot Day* bepalen. Dit is de dag in een jaar waarop de mensheid wereldwijd evenveel grondstoffen en voedingswaren heeft verbruikt als de aarde in één jaar tijd kan leveren. Als bijvoorbeeld de hele wereld hetzelfde zou leven als men in de Verenigde Staten doet, dan hebben we vijf planeten nodig! Of als iedereen leeft zoals in Nederland, dan hebben we driehalve planeet nodig. Alle landen over de wereld bij elkaar hebben 1,7 keer de aarde nodig. In 2018 lag de *Earth Overshoot Day* op 1 augustus.”

We weten op dit moment niet of nauwelijks wat de gevolgen zijn van de steeds vroeger in het jaar vallende *Earth Overshoot Day* (ter vergelijking: in 1981 viel deze dag op 14 december, de aarde was toen nog bijna in balans). Wat we wel weten is dat we niet ongestraft een beroep op de bronnen van de aarde kunnen blijven doen, aldus Cox. “We zullen gezamenlijk onze Ecologische Voetafdruk moeten beperken en deze terugbrengen naar voor de aarde beheersbare proporties.”

“OP EEN HELDERE EN POËTISCHE MANIER LAAT DIT BOEK ZIEN DAT HET NODIG EN MOGELIJK IS ONZE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE SYSTEMEN FUNDAMENTEEL TE VERANDEREN EN WEER DIENSTBAAR TE MAKEN AAN DE SAMENLEVING” – JAN TERLOUW

GESCHENK

Uitgangspunt van *Vlindereconomie* is om het leven op aarde voor toekomstige generaties op verantwoorde wijze veilig te stellen. “Het eerste wat ons daarbij te doen staat is het creëren van tijd. Tijd om de juiste beslissingen te nemen en tot adequate oplossingen te komen. De tijd kunnen we in ons voordeel draaien door genoeg te nemen met een minder verplichte economische groei.”

Met een gemiddeld groeipercentage van 3 procent per jaar verdubbelt de economie elke 24 jaar. Bij een gemiddeld groeipercentage van 1 procent per jaar (een van de voorstellen in *Vlindereconomie*), verdubbelt de economie elke 72 jaar. Een verschil van maar liefst 48 jaar.

Dat het Verdrag van Maastricht, volgens welke regels onze economie is gereguleerd, niet duurzaam is, toont Cox aan. Vervolgens reikt hij de ingrediënten aan om te komen tot een Nieuw Verdrag van Maastricht, een duurzaam financieel economisch verdrag. Met het instellen van een Ecologisch Inkomen, voor alle inwoners van Nederland die 18 jaar en ouder zijn, presenteert hij een economie die zich transformeert naar een ecologie, zoals een rups zich ontwikkelt tot een prachtige vlinder.

“De stappen die we moeten zetten van groei tot ontwikkeling, kunnen we alleen samen nemen, in een samenleving waarin de onderlinge verbondenheid voelbaar en zichtbaar is en we onze verantwoordelijkheid nemen om een gezonde planeet over te dragen aan de volgende generatie. Dit kan ons geschenk aan volgende generaties zijn, dit kan het onze kinderen mogelijk maken om ook een bestaan op te bouwen, zelf gezinnen te stichten.”

Vlindereconomie van Jack Cox (Econsenso ISBN 978 908 3009 117) is sinds 25 mei overal verkrijgbaar als luxe, gebonden paperback met leeslint, als e-book en als luisterboek via Storytel.

Jack Cox is directeur eigenaar van Forza Asset Management en oprichter van Econsenso. Jack ziet het als één van zijn taken om de financieel-economische, maatschappelijke en politieke ontwikkelingen op de voet te volgen en deze te beoordelen op hun financieel duurzame karakter. Met oog voor zijn omgeving en met beide benen op de grond, richt hij zijn denken en doen op oplossingen en vooruitgang.

Volgens Cox is *Vlindereconomie* geschikt voor iedereen die wil delen in de visie dat wij gezamenlijk de wereld beter kunnen maken, te beginnen bij ons zelf. “Met simpele oplossingen. De natuur biedt ons oeroude wijsheden en laat ons zien dat kleine veranderingen kunnen leiden tot grote gevolgen.”

Zoals in het adembenemende filmpje *How Wolves Change Rivers*, dat Cox de ogen opende. ■